

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/57/2014
Identifikačné číslo spisu:	1312205019
Dátum vydania rozhodnutia:	06.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1312205019.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Mestskej časti Bratislava - Staré mesto, so sídlom v Bratislave, Vajanského nábrežie 3, proti odporcovi J. H., bývajúcemu v U., zastúpenému Advokátskou kanceláriou Olexova Vasilisin, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dunajská 18, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Marcel Vasilisin, o 2 757,05 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 89/2012, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. septembra 2013, sp. zn. 3 Co 256/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 5. decembra 2012, č. k. 12 C 89/2012-66 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 2 757,05 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % z istiny ročne odo dňa 30. júna 2012 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania vo výške 165,- €, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Vykonaným dokazovaním mal preukázať, že účastníci 28. júna 2010 uzavreli platnú zmluvu č. 403/2010 o prenájme sporného nebytového priestoru, v ktorej pre prípad neplatenia nájomného, dohodli jednomesačnú výpovednú lehotu. Odporca nájomné za celú dobu prenájmu neplatil, a to ani sčasti. Argumenty odporcu o možnosti spísania dodatku k zmluve, o jeho snahe o zmenu ceny nájmu, vyhodnotil ako účelové a zavádzajúce. Odporcovi bola z dôvodu neplatenia nájomného doručená platná výpoveď, počnúc dňom 1. mája 2011 do 31. augusta 2011, keďže nebytový priestor riadne navrhovateľke neodovzdal, nájomné neplatil, sa bezdôvodne na úkor navrhovateľky obohatil. O príslušenstve rozhodol podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu rozsudkom z 26. septembra 2013, sp. zn. 3 Co 256/2013 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Námitku odporcu týkajúcu sa odňatia mu možnosti konať pred súdom prejednaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti na pojednávaní 5. decembra 2012, vyhodnotil za nedôvodnú. Uviedol, že odporca (zrejme omylom uvedené

navrhovateľ) prostredníctvom právneho zástupcu faxovým podaním zo 4. decembra 2012 ospravedlnil svoju neúčast' a požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu pracovných povinností, pre ktoré bol nútený súrne odcestovať do zahraničia. Termín pojednávania bol odporcovi doručený 10. októbra 2012 (takmer dva mesiace vopred), a právnomu zástupcovi 2. októbra 2012. Návrh na odročenie pojednávania neobsahoval náležitosti podľa § 119 ods. 2 písm. b/ O.s.p., lebo nebol uvedený deň, kedy sa odporca o tvrdenom dôvode odročenia dozvedel. Navyše tvrdený dôvod - súrne odcestovanie do zahraničia z dôvodu pracovných povinností - bez bližšej špecifikácie, bol neurčitý, a rovnako neumožnil bez ďalšieho posúdenie, či išlo o dôležitý dôvod na odročenie pojednávania (odporca nepredložil žiaden dôkaz). Existenciu takéhoto dôležitého dôvodu možno preveriť len zo skutočností, ktoré sú konajúcemu súdu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie pojednávania. Hotelový účet založený s odvolaním preukazuje iba zaplatenie ubytovania a parkovania odporcom od 5. do 6. decembra 2012. Odvolací súd pre úplnosť zdôraznil, že odporca bol v konaní zastúpený právnym zástupcom na základe plnomocenstva z 11. júla 2012, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie riadne doručené. Správne preto prvostupňový súd odôvodnil pojednávanie v neprítomnosti odporcu. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie odporca. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo zmeniť a priznať mu oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v celom rozsahu. Namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že napriek jeho žiadosti o odročenie pojednávania nariadeného na 5. decembra 2012, súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. V ďalšom texte dovolania rozobral čo je považované za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania v zmysle uvedených rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Poukázal na to, že tak v prvostupňovom ako aj v odvolacom konaní nemal možnosť sa k veci vyjadriť, a že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa vychádzajú z dôkazov, na základe ktorých dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam, ku ktorým sa nemal možnosť vyjadriť. Navrhovateľka sa k dovolaniu nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie odporcu nie je prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p.

Dovoláním odporcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť, a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie odporcu nie je podľa ustanovenia § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa §

238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o nepodanie návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o odňatie možnosti konať pred súdom a o rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vády konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. odporca nenamietal a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom vytýkaných nedostatkov, dovolací súd sa osobitne zamerlal na skúmanie otázky, či postupom alebo rozhodnutím súdov nižšieho stupňa bola odporcovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pre súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti potvrdzujúcemu rozsudku) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto vade došlo, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je takouto vadou postihnuté.

Odporca namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že okresný súd napriek jeho ospravedlneniu a žiadosti o odročenie pojednávania nariadeného na 5. decembra 2012, vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takeého účastníka, prihládne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 119 ods. 2 O.s.p. účastník, ktorý navrhuje odročenia pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä a/ dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b/ deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c/ ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Z obsahu spisu vyplýva, že predvolanie na pojednávanie nariadené na 5. decembra 2012 bolo doručené navrhovateľke a zástupcovi odporcu 2. októbra 2012 a odporcovi 10. októbra 2012 (čl. 50 spisu). Faxovým podaním zo 4. decembra 2012 (čl. 53 spisu) právny zástupca odporcu požiadal o odročenie pojednávania stanoveného na 5. decembra 2012 na neskorší termín s tým, že navrhovateľ (správne odporca) sa ospravedlňuje, že z dôvodu pracovných povinností bol nútený súrne cestovať do zahraničia, čo mu neumožňuje sa na predmetnom pojednávaní zúčastniť. Pojednávania sa nezúčastnil ani právny zástupca. K odvolaniu proti rozsudku súdu prvého stupňa odporca predložil hotelový účet (ako daňový doklad), že za ubytovanie a parkovanie od 5. do 6. decembra 2012 zaplatil 50,- €.

Z uvedeného možno vyvodiť, že bol správny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého predmetný návrh

odporcu na odročenie pojednávania neobsahoval náležitosti v zmysle citovaného ustanovenia § 119 ods. 2 O.s.p. Preto tým, že prvostupňový súd vec prejednal a rozhodol podľa § 101 ods. 2 v neprítomnosti odporcu (a jeho právneho zástupcu) sa postupom súdu prvého stupňa a následne ani odvolacieho súdu odporcovi neodňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ ide o vyhodnotenie vykonaného dokazovania, dovolací súd uvádza, že podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, preto starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (pre úplnosť treba uviesť, že nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné - pozri § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Aj nesprávnosť skutkových zistení by mohla prípadne zakladať (len), tzv. inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (nie nedostatok, ktorý by v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol považovaný za dôvod, ktorý zakladá procesnú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože ním nie je znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania). Vadu tejto povahy možno však namietat len v procesne prípustnom dovolaní (čo nebol daný prípad).

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania odporcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal. Dovolací súd jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.